

УДК 636.934.57.03.083

Тодерішка О.С., аспірант, Toderishka@mail.ru¹

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків, Україна

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МОЛОЧНОСТІ НОРОК РІЗНИХ ПОРІД ТА ВІКУ ЗА УМОВ УТРИМАННЯ НА СХОДІ УКРАЇНИ

У статті висвітлені результати досліджень стосовно питання молочної продуктивності норок, впливу вікового фактору та породи на цей показник. В даній роботі проведено аналіз умовної молочної продуктивності самок норки 3-х різних порід та різного віку.

Ключові слова: норка, умовна молочність норок, індекс молочності.

Вступ. Молочність самок – одна з важливих селекційних ознак, яка значною мірою визначає подальший ріст, розвиток та збереженість молодняку [1, 2, 5].

На молочність самок та їх фізіологічний стан впливають багато факторів, які в подальшому можуть відобразитися на наступних лактаціях та відтворювальній здатності [3, 4, 5].

Один з основних чинників, від яких залежить молочність, – годівля. Тому, щоб сприяти високій молочності та підтримувати її, підсосних самок треба годувати в достатньому обсязі різноманітними кормами, які містять необхідну кількість поживних речовин, мінералів та вітамінів [1, 2, 6].

Ефективну дію на підвищення молочності маток виявляють активний моціон, тиша та відсутність стресів [4, 5].

На підвищення молочності значною мірою також впливає застосування різноманітних добавок.

Причинами поганої молочності самок можуть бути неякісна годівля, ожиріння, недостатній моціон, різні захворювання та інше [1, 2, 5, 6].

Лактаційний період залежить від строків відлучення молодняку. Кількість молока, яку виділяє самка за лактацію, залежить від індивідуальних особливостей, породи та походження, віку тварини, кількості щенят під маткою та їх життєздатності [5, 6].

Молочність самок перебуває у взаємозв'язку з їх вгодованістю [5].

Матеріал і методи. Дослідження проведені на базі ДСП «Норка» в Кременському районі Луганської області.

За макрокліматичними умовами Східний регіон відрізняється від іншої території України більш різкими перепадами температури, вологості та сонячної інсоляції в різні пори року.

Були сформовані групи тварин різних порід, а саме: стандартної темно-коричневої (СТК), сріблясто-блакитної та паломіно. Тварини кожної з порід

¹ Керівник – д. вет. н., професор М. В. Чорний
Тодерішка О.С., 2011

були поділені на 3 вікові групи – тварини-першорічки, другорічки та третьорічки (першої лактації, другої та третьої).

Для визначення умовної молочності норок використовувався розрахунковий метод із застосуванням спеціальної формули, запропанованої Осташевським В. І. (Львів, 2006).

Протягом лактаційного періоду проводилися зважування гнізда норок в день народження, у віці 10, 20 та 30 днів.

Отримані результати були статистично оброблені та проаналізовані шляхом порівняння між тваринами різного віку та різних порід.

Результати дослідження. Результати досліджень умовної молочності самок норок наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Показники індексу молочності самок норок

Порода	Самки віком 1 рік			Самки віком 2 роки			Самки віком 1 рік		
	декада			декада			декада		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
СТК	0,98 ±0,1	1,91 ±0,21	2,45 ±0,21	1,67 ±0,16	2,8 ±0,25	3,21 ±0,26	1,37 ±0,15	3,21 ±0,26	3,25 ±0,33
С/блакитна	1,32 ±0,15	2,01 ±0,24	2,4 ±0,21	1,36 ±0,17	2,08 ±0,26	2,59 ±0,32	1,75 ±0,18	2,99 ±0,28	3,36 ±0,25
Паломіно	1,38 ±0,12	2,58 ±0,19	3,0 ±0,21	1,86 ±0,11	2,93 ±0,25	3,52 ±0,24	1,57 ±0,09	2,73 ±0,2	2,89 ±0,28

Аналізуючи дані, бачимо, що менші показники індексу молочності виявлені у самок віком 1 рік, більші – у самок віком 3 роки, лише у самок породи паломіно більшими показниками відзначились самки віком 2 роки.

Порівняно з індексом молочності самок-першорічок породи СТК індекс молочності I декади норок віком 2 роки був вищим на 70,4%, II декади на 46,6%, III – на 31%; маток 3-х років: I декади – на 39,8% більше, II – на 68,1%, III – на 32,7%.

Самки віком 2 роки породи сріблясто-блакитна мали індекс молочності I декади на 3%, II декади – на 3,5%, III декади – на 7,9% більше ніж у самок віком 1 рік, норки 3-х років мали вищий цей показник на 32,6%, 48,8% та 40% відповідно порівняно з першорічками.

У самок породи паломіно віком 2 роки індекс молочності був вищим на 34,8%, II декади на – 13,6%, III декади – на 17,3%, у самок-третьорічок індекс молочності I декади був вищим на 13,8%, II декади – на 5,8%, а III декади - на 3,7% нище ніж аналогічні показники у маток віком 1 рік.

При аналізі показників індексу молочності між самками різних порід встановлено наступне:

Показники I декади лактації у самок-першорічок породи сріблясто-блакитна виявилися на 34,7%, у паломіно – на 40,8% більшими, ніж у норок породи стандартна темно-коричнева; у самок II лактації породи сріблясто-блакитна на 18,6% менший, а у самок породи паломіно більший на 11,4%

порівняно з матками породи стандартна темно-коричнева; у самок третього року породи сріблясто-блакитна індекс молочності був більшим на 27,7%, у паломіно – на 14,6% порівняно зі стандартом.

У II декаді лактації у самок-першорічок породи сріблясто-блакитна індекс молочності був на 5,2%, у породи паломіно – на 35,1% більшим, ніж у стандартної темно-коричневої; норки другої лактації породи сріблясто-блакитна мали показник індексу молочності на 25,7% нижчий, а самки породи паломіно на 4,6% вищий ніж аналогічний у самок породи стандартна темно-коричнева; самки віком 3 роки породи сріблясто-блакитна мали показник індексу молочності на 6,9%, а матки породи паломіно – на 15% нижчий, ніж у самок породи стандартна темно-коричнева.

III декада молочності у самок віком 1 рік показала, що найменший показник мали тварини породи сріблясто-блакитна – на 2% нижчий, а у норок породи паломіно – на 22,4% вищий, ніж у самок породи стандартна темно-коричнева; у маток другої лактації також найнижчі показники індексу молочності мали самки породи сріблясто-блакитна, найвищі у самок породи паломіно – на 19,3% нижче та на 9,7% вище, ніж у самок породи стандартна темно-коричнева; самки-третьорічки породи сріблясто-блакитна мали індекс молочності на 3,4% більший, а матки породи паломіно – на 11,1% менший, ніж у самок породи стандартна темно-коричнева.

Висновки: За результатами проведених досліджень встановлено, що менший індекс молочності був у норок віком один рік, більший – три роки, лише у самок породи паломіно більшими показниками відзначились самки віком два роки.

При аналізі даних щодо впливу породи на молочну продуктивність норок виявлено, що більший показник індексу молочності I та II декад лактації мали тварини породи паломіно, менший – сріблясто-блакитної. В III декаду лактації однорічних самок вищі показники мали самки породи сріблясто-блакитна, нижчі – стандартна темно-коричнева. У тварин віком 2 роки кращі показники встановлені у породи стандартна темно-коричнева, гірші – у паломіно, у самок трьох років гірші результати показали самки породи паломіно.

Література

1. Научные основы звероводства / Под ред. В. А. Берестова. – Л.: Наука, 1985. – 477с.
2. Абрамов М. Д. Норководство / М. Д. Абрамов. – М.: «Колос», 1974. – 2008 с.
3. Осташевський В. І. Характеристика продуктивності та біологічних особливостей норок різних типів: Дис... канд. с.-г. наук: 06.02.01 / Львівська національна академія ветеринарної медицини ім. С. З. Гжицького – Л., 2006. – 213 арк.
4. Туманов И. Л. Репродуктивные особенности хищных млекопитающих и их значение для разведения в неволе / И. Л. Туманов // Обогащение фауны и разведение охотничьих животных. – Киров, 1982. – с 152.

5. Балакирев Н. А. Основы норководства / Н. А. Балакирев. – М.: Высшая школа, 2001. – 278 с.

6. Ильина Е. Д. Звероводство / Е.Д. Ильина, А. Д. Соболев – М.: Агропромиздат, 1990. - 272 с.

Summary

Toderishka A.S., graduate student, Toderishka@mail.ru

Kharkov state zooveterinary academy, Kharkov, Ukraine

COMPARATIVE ANALYSIS MILK MINKS DIFFERENT BREEDS AND AGE UNDER MAINTENANCE IN EASTERN UKRAINE

In this article the results of studies on the issue mink milk production, the impact factor of age and breed on this indicator. In this work the analysis of conventional milk production of mink females 3 different breeds and ages..

Key words: mink, conventional milk minks, milk index.

Стаття надійшла до редакції 19.04.2011